

30 листопада
2018 року
№. 22
(1440)

НЧАЕС ПОВИНИ

www.chnpp.gov.ua

Цеху теплової автоматики та вимірювань виповнилося 45 років!

pripyat-city.ru ©

Цех теплової автоматики та вимірювань був і залишається одним з основних підрозділів Чорнобильської АЕС на всіх її життєвих етапах.

45 років — це значний проміжок часу у житті колективу. За цей час змінилося три покоління енергетиків, з'явилися родинні династії, які вже протягом десятиріч не змінюють місце роботи та передають своїм дітям любов до справи.

Бути професіоналом — це вимога часу, обумовлена стрімким зростанням технічної складності обладнання. Отже, у колективі ЦТАВ багато молоді у віці до 35 років. Старше покоління охоче ділиться з молодими своїми знаннями та досвідом. Тому можна впевнено сказати, що ветеранам є гідна зміна, яка розвиватиме цех та підприємство у майбутньому.

Перетворення об'єкта «Укриття»: досвід, проблеми та шляхи вирішення

Напередодні 32-ї річниці завершення будівництва об'єкта «Укриття» на Чорнобильській АЕС розпочалася Міжнародна науково-практична конференція, на меті якої обговорити актуальні питання щодо перетворення «Укриття» на екологічно безпечну систему. Після введення в експлуатацію НБК, яке очікується наступного року, розпочнеться демонтаж нестабільних конструкцій об'єкта «Укриття». Ці роботи плануються завершити до 2023 року. Такі обставини вимагають вже зараз розпочати деталізацію довгострокових заходів щодо перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему, що, власне, і є головним завданням конференції.

У конференції взяли участь близько 100 представників національних та закордонних організацій, діяльність яких пов'язана з проблемами виведення АЕС з експлуатації, ліквідацією наслідків аварій, поводженням з РАВ, ядерною та радіаційною безпекою.

Свої доповіді на конференції представили фахівці ДСП ЧАЕС, МАГАТЕ, Держатомрегулювання України, ІГП АЕС, ДУ «Інститут геохімії навколишнього середовища НАН України», ДП НДІБК, ДНТЦ ЯРБ, НДІ КІЕП, Plejades GmbH (Німеччина), Українського державного хіміко-технологічного університету, Національного університету біоресурсів і природокористування України, Інституту технічної теплофізики НАН України та Асоціації чорнобильського туризму.

Конференція стала майданчиком для публічної дискусії щодо перетворення «Укриття» на екологічно безпечну систему. Учас-

ники конференції, обговоривши доповіді, у яких пропонувалися альтернативні напрямки подальших дій на об'єкті на найближчі 30-50 років, та матеріали наукових досліджень, котрі лягли в основу обґрунтування запропонованих напрямків, дійшли висновків, що встановлення НБК у проектне положення над зруйнованим запроектною аварією 4-м енергоблоком ЧАЕС дозволило суттєво знизити ризики подальшого забруднення територій як у зоні відчуження, так і за її межами.

Втім, процес перетворення ОУ на екологічно безпечну систему, безумовно, триває і триватиме ще довго. Перехід до зняття ОУ з експлуатації може розпочатися лише тоді, коли паливовмісні матеріали будуть переведені у контрольований стан, однак наразі питання вилучення та їх подальшого зберігання залишаються невирішеними, і це у значній мірі відтермінує на невизначений час початок процесу. Тому усі промовці зазначили надвисоку важливість подальших досліджень та постійного моніторингу стану цих матеріалів.

Також було зазначено, що успішне перетворення «Укриття» на екологічно безпечну систему залежить від систематичних науково-обґрунтованих дій, які враховуватимуть довгострокові ризики небезпеки самого існування даного об'єкта. Підтримку цій точки зору висловив у своєму виступі і міністр екології і природних ресурсів Остап Семерак, підкресливши, що у світі є надзвичайна цікавість до Чорнобиля і пов'язаних з ним питань, отже ЧАЕС та НБК мають бути міжнародним науковим майданчиком для вирішення стратегічних та тактичних проблем щодо перетворення ОУ на екологічно безпечну систему.

Два роки з НБК: гамма-випромінювання знизилося більше ніж у 10 разів

29 листопада виповнилося два роки за моменту встановлення НБК у проектне положення. Про те, який вплив він справив на оточуюче середовище на конференції доповів заступник начальника цеху радіаційної безпеки Леонід Яковенко

Персонал цеху радіаційної безпеки (ЦРБ) Чорнобильської АЕС проводив вимірювання потужності дози гамма-випромінювання в ближній зоні НБК для оцінки ефективності протирадіаційного захисту після установки Арки в проектне положення. Оцінка ефективності протирадіаційного захисту була виконана шляхом порівняння результатів вимірювання ПЕД, отриманих при виконанні робіт за «Програмою ...», № 18 / 11-23ПР-ЦРЛ, а також результатів вимірювання ПЕД, викладених в звітних документах Консорціуму «КСК».

Головна мета вимірювань — визначення потужності дози гамма-випромінювання на заданих висотах. У майбутньому це дасть можливість порівняти отримані результати з результатами значень

ПЕД, які будуть зроблені після виконання робіт з демонтажу нестабільних конструкцій об'єкта «Укриття», і дозволить при необхідності розробити додаткові заходи щодо протирадіаційного захисту персоналу.

Вимірювання ПЕД на висоті виконувалося з використанням БГЛА і електронних дозиметрів DMC 2000S. Після виконання замірів у заданих точках на заданій висоті дозиметри негайно доставлялися до лабораторії для обробки результатів.

Отримані дані дозволяють стверджувати, що після встановлення Арки в проектне положення та виконання підготовчих робіт з будівництва НБК у середньому гамма-випромінювання в ближній зоні НБК знизилося більше ніж в 10 разів.

Instagram ЧАЕС: 365 днів, 167 фотографій

«ЧАЕС!? Там ще хтось працює?», — приблизно таку фразу чує працівник Чорнобильської АЕС, коли починає розповідати незнайомим людям про своє місце роботи. Щоб змінити цю ситуацію і довести, що Чорнобильська АЕС — це не лише чорно-білі фото катастрофи '86-го, у листопаді 2017 станція з'явилася на новій платформі — у Instagram.

Що таке Instagram?

Соціальна мережа, що базується на обміні фотографіями. Популярність мережа отримала через можливість миттєво редагувати фотографії та ділитися ними з іншими користувачами. Станом на 2018 рік кількість зареєстрованих користувачів дорівнює 1,1 мільярда людей. Кількість користувачів з України — 7,3 мільйона.

З чого усе почалося?

«Тепер ми у Instagram! Так склалося, що далеко не усі кадри входять до репортажів на Facebook чи на нашому сайті. Майданчик ЧАЕС охоплює 1,5 квадратного кілометра. На ньому стоїть близько 250 будівель, де працює майже 2300 людей, які щодня змінюють обличчя ЧАЕС. Усе це — нові історії, які з'являються майже кожного дня. Усі їх треба показати!» — таким був прес-реліз Чорнобильської АЕС про створення Instagram сторінки 26 листопада 2017 року.

Першими у ЗМІ про це сказало Нromadske, а вранці 27-го листопада сторінка набрала близько 800 підписників.

Що дає нам Instagram?

Зараз сторінка ЧАЕС має 4500 підписників. У середньому за тиждень сторінку переглядають близько 13000 разів. Ця соціальна мережа дозволяє через фотографії показати людям, чим живе ЧАЕС сьогодні: фото з-під арки НБК, будівництво СВЯГ-2, робота на об'єктах поводження з радіоактивними матеріалами і таке інше.

Крім цього, за рік на сторінці з'явилися фотографії ЧАЕС, зроблені іншими фотографами. Це піднімає рейтинг станції з точки зору відкритості та співпраці, а також крізь об'єктив фотографів-професіоналів показує, що цікавить на майданчику людей з неатомної галузі.

Хто ці люди, які слідкують за ЧАЕС у Instagram?

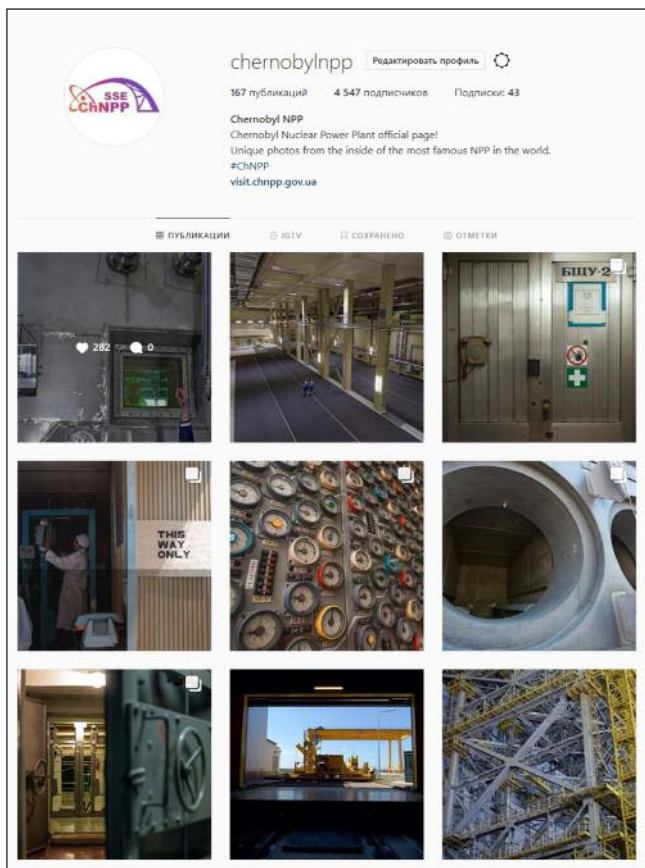
Якщо скласти середньостатичний портрет підписника на сторінку ЧАЕС у Instagram, то це чоловік віком від 25 до 34 років, який мешкає у Києві. Якщо ж розбирати більш детально, то найактивніша вікова група — це люди від 25 до 34 років, частка чоловіків складає 74%, жінок — 26%. Переважна більшість підписників — українці.

Що далі?

У постійних планах є продовження нарощування аудиторії. З найближчих проектів, які заплановані, — публікація фотографій, які зробили кореспонденти одного з українських видань під час походу у машинний зал енергоблоку №4. Це унікальні кадри, які не були показані на нашій сторінці, однак публікувалися у статті самого видання.

Також є плани публікувати контент у Instagram-історії, де можуть висвітлюватися поточні новини ЧАЕС, а також прямі трансляції з конференцій та прес-виходів.

Підписуйтеся на нашу сторінку у Instagram за посиланням: www.instagram.com/chernobylnpp Станьте частиною нового іміджу ЧАЕС!

Які фото набрали найбільшу кількість вподобань?

За рік з'явилося три фото, які набрали понад 800 вподобань.

Об'єкт «Укриття» 833 вподобання

Центральний зал енергоблоку №3 857 вподобань

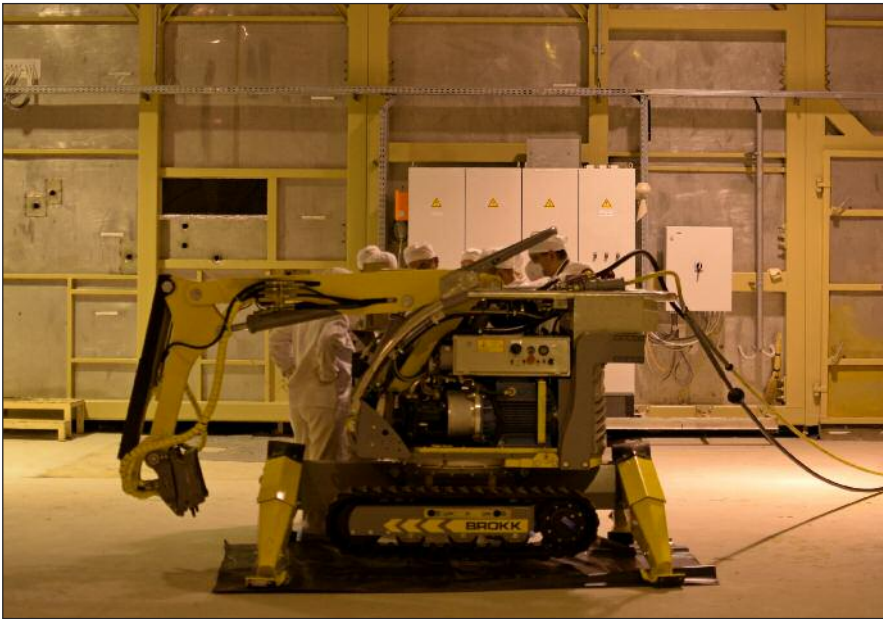

Панорама промислового майданчика ЧАЕС 825 вподобань

Співпраця Чорнобильської АЕС з представниками Testibel триватиме

Завершився третій плановий курс навчання, який провели для персоналу Чорнобильської АЕС представники бельгійської компанії Testibel за напрямком «Технологічне обслуговування BROKK-330: базовий рівень».

Маніпулятори BROKK-330 використовуються при виконанні робіт на ПКПТРВ. Маніпулятор даної моделі на гусеничному ході розташований в тимчасовому сховищі високоактивних та середньо- і низькоактивних довгоіснуючих радіоактивних відходів (РАВ). Він призначений для розміщення у відсіках сховища упаковок з РАВ. Управління усіма маніпуляторами BROKK здійснюється дистанційно переробником РАВ ПКПТРВ за допомогою пультів та систем відеоспостереження.

Це перший курс з вивчення даної моделі маніпуляторів. Три попередні навчальні курси, що пройшли на ЧАЕС у 2017 — 2018 роках, були спрямовані на опанування працівниками ПКПТРВ навичок керування, обслуговування та ремонту маніпуляторів BROKK-180, котрі використовуються для вилучення твердих радіоактивних відходів.

Довідково. У спеціальній комп'ютерній роботі BROKK можуть використовуватися для виконання робіт в умовах радіаційного, хімічного та біологічного зараження без присутності людини в небезпечній зоні. На них можуть встановлюва-

тися такі допоміжні пристрої, як гідравлічний молот, бетонна дробарка, ланцюгова пила, гідравлічні ножиці по металу, щітка для дезактивації, ківш та рознімач для швидкої зміни інструменту. Багатофункціональність BROKK-180 дає змогу використовувати його з транспортною метою, для подрібнення бетону, різання металу, захвату невеликих об'єктів тощо.

В ході наради з керівництвом Чорнобильської АЕС представники компанії Testibel обговорили перспективи подальшого співробітництва. Зокрема, Тарік Буаяд, керівник про-

екту, інженер з робототехнічних систем для демонтажу, зазначив, що на 2019 рік компанією Testibel вже заплановано проведення численних курсів. Для вивчення маніпулятора BROKK-330 буде проведено два семінари — «Експертний рівень-1» і «Експертний рівень-2». Вивчення BROKK-330 має бути завершено до середини 2019 року.

- У 2020 році ми плануємо перейти до вивчення обладнання Walischniller (Walischniller Engineering GmbH). Це гідравлічне телескопічне устаткування. Ми запланували проведення навчальних курсів з використання устаткування Walischniller, а також з його технічного обслуговування. Після цього буде проведено навчання з питань заміни гнучких шлангів маніпуляторів BROKK-180, а також з пошуку та усунення несправностей в гідравлічній системі та її запуску. Крім того, у програмі на 2019 рік передбачено навчання, спрямоване на формування у персоналу ЧАЕС навичок щодо налаштування маніпуляторних систем і регулювання гідравлічних систем. Також до програми на наступний рік включені закупівля необхідних комплектуючих та проведення

ремонт двох навісних пристосувань для BROKK-330. Отже, у наступному році, окрім навчання персоналу, ми маємо виконати ремонт і модернізацію BROKK-180 та BROKK-330, — підкреслив пан Буаяд.

Тренування на ЧАЕС: уявний землетрус та його наслідки

21 листопада на Чорнобильській АЕС відбулося чергове протиаварійне тренування. Його мета — перевірка готовності та відпрацювання дій персоналу у надзвичайній ситуації.

Програма навчання розроблена компанією «Теснубел» і передбачає як теоретичну частину, так і формування та відпрацювання практичних навичок у персоналу ПКПТРВ: принципи дії гідравлічної системи маніпулятора, його механічної частини та іншого. Наразі програма на 80 відсотків фінансується за рахунок уряд-ду Бельгії, який виділив спеціальні кошти для навчання українських фахівців використанню, обслуговуванню та ремонту маніпуляторів з дистанційним керуванням BROKK, решту коштів виділяє компанія Technubel. Втім, повідомив Тарік Буаяд, з 2019 року Technubel має намір збільшити частку участі до 30 відсотків.

Довідково. Взаємодія Чорнобильської АЕС з бельгійськими компаніями почалася у 2016 році, коли у рамках Меморандуму про технічну співпрацю з компанією Belgorprocess було проведено спільні роботи у сфері управління якістю, виконано аналіз та підготовлено звіт з аналізу ризиків «Програми поводження з радіоактивними відходами на майданчику ДСП «Чорнобильська АЕС». Тоді ж спеціалісти ЧАЕС відвідали компанію Belgorprocess для вивчення практичного досвіду щодо впровадження системи управління якістю, методів управління ризиками у сфері поводження з радіоактивними відходами (далі: РАВ). Ці роботи було профінансовано Урядом Бельгії. У 2017 році до вже наявної програми Уряд Бельгії виділив додаткові кошти для навчання спеціалістів ЧАЕС технічному обслуговуванню і ремонту маніпуляторів BROKK, які використовуються на заводі з поводження з твердими РАВ. У вересні 2017 року спеціалістами компанії TECNUBEL на майданчику ЧАЕС для спеціалістів цеху поводження з радіоактивними відходами було проведено тренінг, що включав теоретичну і практичну частини.

Окрім того, в рамках наради були обговорені питання реалізації пілотних проектів щодо дезактивації труб малого діаметру та установки зі звільнення від регулюючого контролю, тобто напрямків, за якими між Бельгією та Україною також намічена співпраця.

Подібні тренування є плановими та проводяться чотири рази на рік. Конкретно це тренування вважається стрес-тренуванням, яке підсумовує навички персоналу, отримані за рік. Стрес-тренування були розроблені після аналізу перебігу аварії на АЕС Фукусіма. Характерною їх рисою є відмова багатьох систем станції на різних об'єктах одночасно.

«За легендою, у результаті надпотужного землетрусу — потужніше максимального розрахункового у 6 балів — ми зазнали руйнування конструкцій, руйнування басейну для зберігання ядерного палива на СВЯГП-1. Землетрус також вплинув на безпеку об'єкта «Укриття», у якому змістилися паливовмісні маси. Наскільки ця частина реальна, ніхто не може сказати, однак на тренуванні ми її гіпотетично припустили. Крім цього, відбулася повна втрата енергопостачання, у результаті чого настало знеструмлення станції та масова відмова обладнання», — комен-

тує легенду тренування Борис Спектор — провідний інструктор навчально-тренувального центру ЧАЕС.

Участь у тренуванні брали майже усі виробничі підрозділи ЧАЕС, а також особовий склад військової частини 3041 та пожежної частини ЧАЕС. Взагалі до тренування було залучено близько 50 учасників.

«У нас є декілька звичайних робочих зауважень, і це абсолютно нормально! От, наприклад, за умовами пожежний підрозділ має рухатися найкоротшим шляхом. А оперативний персонал повів його робочим, звичайним шляхом. Можна було відкрити ще одні двері, і шлях був би коротшим. Вочевидь ми відпрацьовуємо такі зауваження, щоб подібні ситуації більше не повторювалися.

В цілому ж дії персоналу отримали задовільну оцінку. Питання, що пов'язані з вирішенням і виходом з критичної ситуації були відпрацьовані», — підсумував пан Спектор.

На інших подивитися — і себе показати

22-23 листопада 2018 року делегація Атомпрофспілки, до складу якої входили представники Центрального комітету, Південно-Української АЕС і профактив ППО ЧАЕС, відвідала металургійний комбінат «Азовсталь», розташований у місті Маріуполь Донецької області, маючи на меті обмін досвідом з профактивом «Азовсталь».

Програма перебування була насиченою і захоплюючою. Знайомство з металургійним підприємством почалося з відвідин музею комбінату, де ми дізналися про історію виробництва, традиції і досягнення металургів. МК «Азовсталь» є одним з найбільших підприємств металургійної галузі України. Продукція успішно реалізується на території країни і за кордоном. У перелік продукції входить металопрокат різного сортаменту, в тому числі і рейки, виробництво яких повністю покриває потреби українських залізниць.

Екскурсію продовжив виконуючий обов'язки генерального директора комбінату директор з виробництва Андрій Анатолійович Савченко. Після проходження інструктажу ми відвідали доменний цех, піч №3, яка перебувала на реконструкції. Модернізація на підприємстві, стверджував екскурсовод, завжди спрямована на поліпшення екологічної обстановки, втім зробити це не просто, оскільки «Азовсталь» — підприємство досить старе і має усі вади, притаманні радянському підходу до збереження довкілля. Всього на комбінаті було 6 печей, одна з яких, «комсомольська», найстаріша, демонтована. У кожній з п'яти тих, що залишилися, є своя історія.

Крім того, ми відвідали киснево-конверторне виробництво. Як тільки наш автобус під'їхав, нас уже зустрічав начальник виробництва Мاستикаш Володимир Володимирович, який і провів нам екскурсію, дуже цікаву і пізнавальну.

На завершення знайомства з підприємством наші екскурсоводи продемонстрували товстолистовий цех, де ми змогли на власні очі побачити всі необхідні етапи перетворення проміжного «продукту» в готовий листовий прокат.

Після відвідин комбінату нам випала нагода поспілкуватися з профактивом і представниками профкому, обмінятися досвідом роботи в первинках. Кожен взяв для своєї роботи щось нове. Для нас був дуже цікавий «індивідуальний соціальний пакет», котрий має кожен працівник підприємства, що входить в профорганізацію МК «Азовсталь»: маючи умовну одиницю 100 балів на рік, він може витратити її на соціальні блага, які сам обирає. Кожна опція з наданого профспілкою переліку має свій номінал. До переліку входять дитяче оздоровлення, доросле оздоровлення, відвідування басейну, абонементи на

відвідування спортзалу за різними видами спорту і таке інше. Звісно, у всьому цьому відчувається потужна матеріальна підтримка з боку успішного і забезпеченого ресурсами підприємства.

Також вражає кадровий підхід: на комбінаті працює дуже багато молоді, включаючи і керівні посади. Всього на підприємстві 10600 працівників, з яких 4050 — молодь до 35 років.

Другий день перебування був присвячений вивченню досвіду роботи створених профспілкою лікарняної каси (ЛК) і кредитної спілки, які вже понад 17 років працюють на користь працівників та їх сімей.

Лікарняна каса надає колосальну медикаментозну і діагностичну допомогу щодо стаціонарного лікування і необхідного обстеження. Контролює лікування лікар-експерт вищої категорії.

Як розповіла директор ЛК Артюх Наталія Михайлівна, за спільним рішенням ЛК і профспілки надається допомога партнерським лікувальним установам у місті — у вигляді придбання обладнання і засобів медичного призначення: апарату ударно-хвильової терапії, операційних столів, хірургічного інструменту, каталок і багато чого іншого.

Кредитна спілка має багаторічну ефективну історію. Кредити видають виключно членам профспілки. Розмір кредиту може досягати 149 тис. грн. — усе залежить від заробітної плати працівника, що звертається за коштами. Максимальний термін кредитування до 3-х років, відсотки набагато нижче, ніж в банках України.

Обидві ці організації були створені з ініціативи профактиву підприємства, не є прибутковими, дуже популярні, адже працюють для людей.

ТИЖДЕНЬ ПРАВА

Щорічно, починаючи з 2008 року, в Україні проводиться Всеукраїнський тиждень права відповідно до Указу Президента України від 08 грудня 2008 року за № 1149, що завжди включає 10 грудня — День прав людини, який відзначається в пам'ять про проголошення Генеральною Асамблеєю ООН у 1948 році Загальної декларації прав людини.

План заходів з проведення у 2018 році Всеукраїнського тижня права затверджено Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2018 № 681-р.

Всеукраїнський тиждень права має на меті запровадження високих правових стандартів, підвищення рівня правової освіти та правової культури громадян, а також створення сильної демократичної та правової держави.

Тиждень права також спрямований на утвердження в Україні поваги до найвищих цінностей, які охороняються правом.

ДСП «Чорнобильська АЕС» приєдналось до проведення Всеукраїнського тижня права, який буде проходити в Україні з 10 по 14 грудня 2018 року.

Загальна Декларація прав людини була прийнята 10 грудня 1948 року в Паризькому палаці Шайо. Декларація містить 30 статей.

Зокрема статтями 23-24 Декларації передбачено, що:

- кожна людина має право на працю, на вільний вибір роботи, на справедливі і сприятливі умови праці та на захист від безробіття;
- кожна людина, без будь-якої дискримінації, має право на рівну оплату за рівну працю;
- кожний працюючий має право на справедливую і задовільну винагороду, яка забезпечує гідне людини існування, її самої та її сім'ї, і яка в разі необхідності доповнюється іншими засобами соціального забезпечення;
- кожна людина має право створювати професійні спілки і входити до професійних спілок для захисту своїх інтересів;
- кожна людина має право на відпочинок і дозвілля, включаючи право на розумне обмеження робочого дня та на оплачувану періодичну відпустку.

Гарантії прав та свобод людини і громадянина передбачені також Конституцією і законами України, що являють собою систему правових норм, організаційних засобів і способів, умов і вимог, за допомогою яких здійснюється охорона і захист прав, свобод та законних інтересів українців, іноземців та осіб без громадянства, що знаходяться на території України.

Частина 2 статті 3 Конституції України зазначає, що права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Гарантією реалізації прав і свобод людини є також право кожного захищати їх від протиправних посягань, в тому числі від держави, її органів, посадових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до суду, правоохоронних органів, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, інститут якого закріплений в Законі України від 23.12.1997 «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», а також після використання всіх національних засобів правового захисту до відповідних міжнародних судових установ чи органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Право на безоплатну правову допомогу, порядок реалізації цього права, підстави та порядок надання безоплатної правової допомоги, державні гарантії щодо надання безоплатної правової допомоги громадянам України, іноземцям, особам без громадянства, у тому числі біженцям чи особам, які потребують додаткового захисту, а також можливість певній категорії осіб отримати безоплатну вторинну правову допомогу регулюється Законом України «Про безоплатну правову допомогу».

Координаційний центр з надання правової допомоги у місті Славутич знаходиться за адресою: Московський квартал, 12; тел.: (04579) 2-01-35, 2-01-50; e-mail: slavutyske@legalaid.cn.ua.

В цей же день з нами зустрівся генеральний директор комбінату Енвер Омаревич Цкитішвілі. Він запевнив, що керівництвом підприємства приділяється велика увага підвищенню професійного рівня працівників, дуже ретельно проводиться підбір персоналу, особлива увага приділяється безпеці на виробництві.

Перебування в Маріуполі завершилося невеликою екскурсією по місту. Ми відвідали центральний парк з оглядовим майданчиком, з якого відкрився чудовий краєвид на море, порт і захід сонця.

Два дні пройшли на одному диханні. Хочеться подякувати господарям: голові ПК Юрію Дорошенку, заступнику голови ПК Катерині Гордєєвій, а також усьому профспілковому комітету «Азовсталі» за бездоганну організацію, дружню атмосферу, яка всіх

зблизила. Дуже приємно спілкуватися з людьми, які горять своєю роботою. Особливу подяку ППО ЧАЕС висловлює Центральному комітету Атомпрофспілки за надану фінансову і організаційну підтримку в цій поїздці. Ми набули нових знань, обмінялися безцінним досвідом, а найголовніше — знайшли собі чудових друзів і однодумців.

Разом ми — сила! Солідарність — це сила!

Враженнями ділилася Гінтарія Падун

Переглядаючи старі фото

...Для будівництва нового безпечного конфайнмента було необхідно звільнити від наявних будівель та обладнання територію, де мали пройти фундаменти насунання Арки та розташуватися майданчик її складання. Наприкінці листопада 2008 року працівники дільниці свердлових робіт завершували демонтаж обладнання та холодного складу. Саме тоді й було зроблено і занесено до архіву це фото. Було в ньому щось таке, що передавало загальний емоційний стан так званого «пересічного спостерігача за процесом» — і дорога бита й звівіста, і йти неблизько, і взагалі, увесь пейзаж на оптимізм не надихав...

...Сталося так, що згодом цей фоторакурс (або практично цей) став одним з найпопулярніших — адже саме він найкраще передавав зміни за проектом НБК. Будівництво майданчика зборки, риття котлованів під фундаменти, бетонування, забиття 396 паль, на які мали спиратися фундаменти, і перші роботи зі складання Арки, її підйоми, переміщення у бік «Укриття», повернення до зони складання, з'єднання частин, виконання обшивки, монтаж конструкцій східного та західного торців, монтаж численного обладнання, встановлення Арки у проектне положення — усе це (і ще багато чого неперерахованого тут!) відбувалося на очах тисяч учасників процесу, усе зафіксовано на тисячах фотознімків. Саме вони тепер є свідченням, як незворотно може змінитися навколишній світ усього-то протягом одного десятиліття.

2016

2018

Заходи безпеки при використанні печей

Основними причинами, від яких виникають пожежі, є перевантаження електромережі та порушення правил пожежної безпеки при експлуатації пічного опалення. З настанням холодів чимало людей користуються печами. Через порушення правил пожежної безпеки при їх експлуатації, часто виникають пожежі, люди гинуть, втрачають своє житло і майно. Найчастіше це трапляється із людьми похилого віку, які живуть самотньо.

Заходи безпеки при використанні печей

- розпалювати опалювальні печі легкозаймистими рідинами;
- залишати печі, в яких горить вогонь, без нагляду;
- доручати розпалювати печі та нагляд за ними дітям;
- розташовувати меблі, шафи та інше обладнання на відстані менше 0,7 метри до печі;
- топити печі дровами, довжина яких перевищує розміри топника;
- сушити та зберігати на поверхні опалювальних печей займисті предмети;
- використовувати для обігріву несправні опалювальні печі;
- закривати піддувало опалювальної печі, коли там ще горить

вугілля або є жар - це може призвести до отруєння чадним газом;

- влаштовувати в якості димової труби металеві та азбестові труби;
- виносити та викидати гаряче вугілля на відстані ближче 15 метрів від будівель.

В опалювальний сезон не забувайте очищати димарі від сажі хоча б один раз на три місяці.

Не залишайте без нагляду затоплену піч чи плитку. Не залишайте малих дітей біля затопленої печі без нагляду дорослих. Палаючого вуглика, а інколи й іскри досить для того, щоб скоїлося велике лихо.

Головні запобіжні заходи і правила пожежної безпеки при експлуатації електричних та нагрівальних приладів, що використовуються у побуті, наступні:

- нагрівальні прилади можна встановлювати тільки на незаймистій підставці;

- забороняється залишати прилади, що включені, без нагляду;
- забороняється вмикати в одну розетку одночасно декілька приладів;
- необхідно спостерігати за щільністю контактів у місцях приєднання проводів живлення до вилок, клем між собою тощо;
- забороняється користуватися саморобними нагрівальними приладами.

Якщо пожежі уникнути не вдалося, негайно повідомте про це аварійно-рятувальну службу за телефоном 101. При цьому вкажіть точну адресу об'єкта, місце виникнення пожежі, наявність людей у приміщенні, а також повідомте своє прізвище та номер телефону, з якого телефонуєте. За можливості евакууйте людей. Гасить пожежу водою, піском та іншими доступними засобами.

Відділення ОЗ НС по ДСП ЧАЕС нагадує - дотримуйтесь правил пожежної безпеки, бережіть своє життя та майно!

Відділення ОЗ НС по ДСП ЧАЕС

Новини ЧАЕС

Засновник - державне спеціалізоване підприємство "Чорнобильська АЕС"

Новини ЧАЭС

Відповідальний за випуск:

Віталій Медвідь

Над номером працювали:

Майя Руденко, Дмитро Корчак,

Тетяна Рабчевська

Тел.: 4-31-02, 4-31-97

E-mail: m.rudenko@chnpp.gov.ua

Газету засновано у 1995 році.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Кі №830

від 11 листопада 2004 року